

Task Force Kwetsbare groepen
Consultatiegroep

Thematiek: Kwetsbare groep

Rechthebbenden op dringende medische hulp (hieronder "DMH")

Ingediend door het Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting

1. Probleemsituatie

Beschrijf een probleem dat het gevolg is van de COVID-19-crisis of dat verergerd is door de Coronaviruscrisis Covid-19. Gelieve specifiek en bondig te zijn en de causale verbanden uit te leggen (maximum 15 regels).

Verschillende organisaties, waaronder Dokters van de Wereld, rapporteren ons problemen op het terrein omtrent toegang tot DMH, die nog worden versterkt in de context van COVID-19.

- 1. Minimale voorwaarden om tijdige verzorging te kunnen waarborgen zodat contact tracing effectief is en uitbraken voorkomen worden conform het advies van GEES.**
Wanneer een persoon symptomen meldt die kunnen wijzen op covid-19 dient zo snel mogelijk medische zorg te worden geactiveerd: telefonisch contact met een huisarts, test en in voorkomend geval aanmelding in triagecentrum en/of opname. Personen die opgespoord worden als contact dienen eveneens getest te worden. Hieraan zijn medische kosten verbonden. De zorgverstrekkers mogen in hun optreden niet worden gehinderd door onzekerheid over de tenlasteneming van deze kosten, bijvoorbeeld omdat het OCMW nog niet heeft beslist of zijn beslissing heeft beperkt tot één type zorg. Zo bestaat er vandaag onduidelijkheid over de terugbetaling van de laboratoriumkosten voor de analyse van PCR testen bij mensen zonder wettig verblijf.

- 2. Minimale voorwaarden om noodzakelijke medische zorg zo snel mogelijk weer op te starten.**
Door het sluiten van eerstelijnsdiensten, gebrekkige informatie en angst rapporteren actoren een hoge graad van zorguitstel bij mensen zonder wettig verblijf. Het is cruciaal dat de belemmeringen in de toegang tot zorg maximaal worden opgeheven, zodat patiënten zonder verder uitstel aan noodzakelijke zorg kunnen geraken. Bij de heropstart van sociale hulpverlening mogen sociale diensten van de grote OCMW's niet overrompeld worden door administratieve procedures, wat voor verder uitstel en bijkomende drempels zou zorgen.

- 3. Wat nu er sinds 4 mei 2020 weer gewone consultaties mogelijk zijn?**
De maatregelen getroffen door de POD MI ter versoepeling van de procedure werden voornamelijk ingegeven door de gevolgen van de lockdown op hulp- en zorgverlening, en werden slechts toegekend voor een korte periode. Vanuit volksgezondheidsoverwegingen moeten deze maatregelen uitgebreid en verlengd worden voor de volledige duur van de COVID-19 pandemie.

2. Gewenste situatie

Wat zou de gewenste situatie zijn om de hierboven beschreven situatie te voorkomen EN/OF te verhelpen? (Beschrijf het verwachte resultaat en niet de middelen om het te bereiken maximum 5 regels).

Task Force Kwetsbare groepen
Consultatiegroep

Weghalen van de belangrijkste knelpunten in de toegang tot DMH, ter bevordering van de volksgezondheid en met het oog op het effectief maken van ieders recht op gezondheid en welzijn, en menswaardig leven.

3. Belangrijkste betrokkenen / verantwoordelijken

Welke diensten, administraties, verenigingen spelen een rol bij de probleemsituatie?

Welke overheden en/of ministers hebben bevoegdheden in verband met de probleemsituatie?

POD Maatschappelijke Integratie, OCMW's, Hulpkas voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering

Minister van Maatschappelijke Integratie
Denis Ducarme

Minister van Volksgezondheid
Maggie De Block

4. Voorstel van actie en/of van maatregel

Beschrijf de acties en de middelen voor de uitvoering ervan om het verwachte resultaat te bereiken.

Voorstel om de huidige maatregelen ter versoepeling van de administratieve verplichtingen inzake dringende medische hulp te verlengen tot eind december 2020, en verder tot de volledige verdwijning van COVID-19 uit België, gelet ook de aanwezigheid van verschillende infectiehaarden in collectieve opvangplaatsen voor dak- en thuislozen die vandaag nog worden ontdekt.

- De verplichting van het attest dringende medische hulp blijft opgeschort tot minstens 31 december 2020. Ingevolge deze instructie wordt verondersteld dat elke verleende zorg aan mensen zonder wettig verblijf gedurende deze periode dringende medische hulp is.
- Gelet op de gezondheidssituatie in verband met COVID-19 en de opschorting van het medisch attest blijven alle beslissingen van tenlasteneming geldig tot einde 2020 voor alle terugbetalingsaanvragen van medische kosten.
- Het verzamelen van de verschillende elementen die worden gevraagd door de maatschappelijk werker om zijn/haar sociaal onderzoek uit te voeren, kan gebeuren per mail, per telefoon, via WhatsApp-foto's of via gelijk welk ander elektronisch middel. De ervaringen van de laatste maanden bevestigen de efficiëntie van deze nieuwe middelen.
- Wanneer de cliënten moeilijk aan bepaalde documenten geraken die gevraagd worden bij het sociaal onderzoek, zal dit geen reden zijn om steun te weigeren tot einde 2020. Meer bepaald vormt de afwezigheid van officiële identiteitsdocumenten geen geldige reden voor een weigering, elk document met vermelding van de naam wordt aanvaard, met of zonder identiteitsfoto (rijbewijs, huurcontract, elektriciteitsfactuur...).
- Wat de huisbezoeken betreft, is de algemene regel dat zij worden opgeschort tot einde 2020; zij blijven enkel mogelijk voor zover zij noodzakelijk zijn om te communiceren met de aanvrager/cliënt.
- Tegen ten laatste 1 oktober wordt beslist over een verlenging of opschorting van deze maatregelen, zodat de betrokken partijen zich optimaal kunnen voorbereiden.

Voorstel tot de invoering van een speciale COVID-19 dekking: alle zorgen die betrekking hebben tot COVID-19, inclusief testing en tracing, worden gedekt door DMH, ook in afwezigheid van tenlasteneming of lopend sociaal onderzoek. Er is geen sociaal onderzoek nodig om deze kosten ten laste te nemen.

Task Force Kwetsbare groepen

Consultatiegroep

Voorstel voor maatregelen die de onmiddellijke toegang tot medische zorg vergemakkelijken, ook tijdens het sociaal onderzoek, om de gevolgen van zorguitstel door COVID-19 maximaal te beperken, met volgende elementen:

- Let op de goede naleving door de OCMW's van de wetgeving op territoriale bevoegdheidsonderzoeken. Het OCMW dat de aanvraag voor DMH ontvangt moet tijdens de fase van het sociaal onderzoek met een voorlopige principiële beslissing van rechtswege handelen als het bevoegde OCMW.
- Voer een 'preventieve medische kaart' in: voor een persoon eventueel ziek wordt kan het OCMW een sociaal onderzoek voeren, zodat de rechthebbende gedekt wordt wanneer hij/zij eventueel ziek wordt.
- Lever bij een aanvraag DMH onmiddellijk een medische kaart af die alle noodzakelijke zorgen (huisartsbezoek, COVID-19-test,...) dekt in afwachting van de afloop van het sociaal onderzoek.